

ŽUPANIJSKA RAZINA NATJECANJA IZ GEOGRAFIJE 2026.

Razred ili kategorija natjecanja: ispit za 3. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 50

Potpis članova Županijskoga povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka. Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika trebaju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena upotreba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova. Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom.

Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Županijsko povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Županijskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice. Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrta jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, odgovori koji nisu ispravljani prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Županijsko povjerenstvo.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽITE SREDNJI I DESNI STUPAC S LIJEVIM UPISOM JEDNOGA BROJA I JEDNOGA SLOVA NA SVAKU CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOME STUPCU. TRI SE BROJA I TRI SLOVA NE MOGU POVEZATI.

3	
---	--

1. Povežite tip subekumenskoga prostora s narodima i životinjama koji žive na tom prostoru.

_____ pustinje	1) Čukči	A) dingo
_____ subpolarna područja	2) Pigmejci	B) baškirski konj
_____ visokoplaninska područja	3) Pintupi	C) okapi
	4) Quechua	D) sob
	5) Tatari	E) kondor
	6) Mapuche	F) vodenkonj

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽITE POJMOVE UPISOM JEDNOGA SLOVA IZ DESNOGA STUPCA NA SVAKU CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOME STUPCU. TRI SE SLOVA IZ DESNOGA STUPCA NE MOGU POVEZATI.

3	
---	--

2. Povežite najvažnije brendove i središta proizvodnje najistaknutijih ribljih proizvoda u Republici Hrvatskoj.

_____ Adriatic Queen	A) Labin
_____ Cromaris	B) Sali
_____ Mardešić	C) Rovinj
	D) Postira
	E) Zadar
	F) Ston

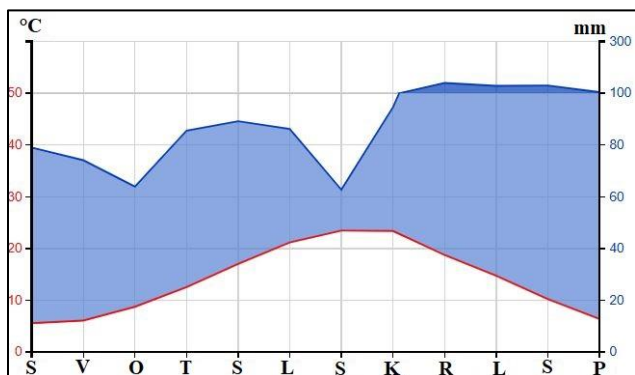
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH KLIMADIJAGRAMA UPISOM PO JEDNOGA BROJA NA SVAKU CRTU.

2	
---	--

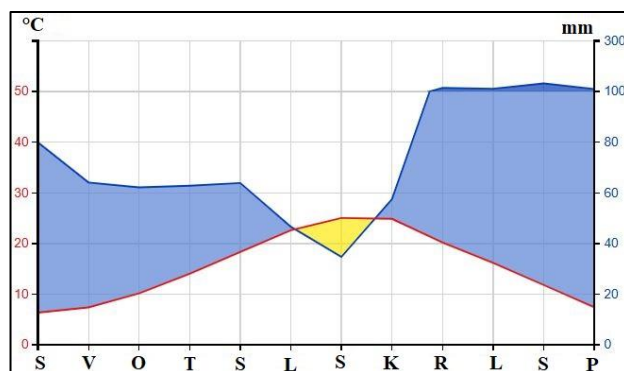
3. Povežite imena naselja iz prethodnoga zadatka koja su poznata po ribarstvu i marikulturi s odgovarajućim klimadijagramima. Dva se klimadijagrama ne mogu povezati.

A) Rovinj – klimadijagram broj _____

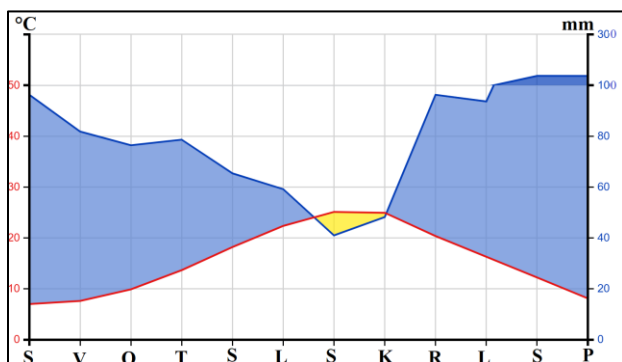
B) Postira – klimadijagram broj _____

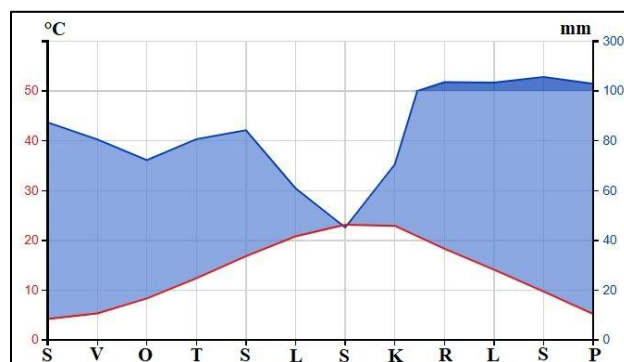
Klimadijagram 1

Klimadijagram 2

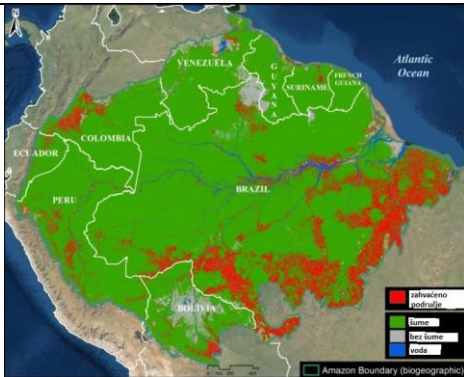

Klimadijagram 3

Klimadijagram 4

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA I FOTOGRAFIJA.

2	4. Na grafičkim priložima 1 i 2 prikazan je proces čiji je naziv _____, kojim se uklanjaju prirodne šume radi širenja poljoprivrednih površina. Nakon prikazanoga procesa u Južnoj Americi najčešće se na slobodnim poljoprivrednim površinama uzgaja poljoprivredna kultura prikazana na grafičkome prilogu 3. Naziv je prikazane kulture _____. Na grafičkome prilogu 4 prikazan je proces čiji je naziv _____, koji zahvaća velik dio svijeta, pa i Španjolske. Taj je proces najizraženiji u južnoj Španjolskoj regiji označenoj crvenom elipsom na grafičkome prilogu 5. Ime je te regije _____. https://www.maaprogram.org/amazon-tipping-point/ https://www.worldenergydata.org/spain https://hr.wikipedia.org/wiki/ https://www.greenpeace.org.uk/challenges/	1
		2
		3
		4
		5

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA.

2

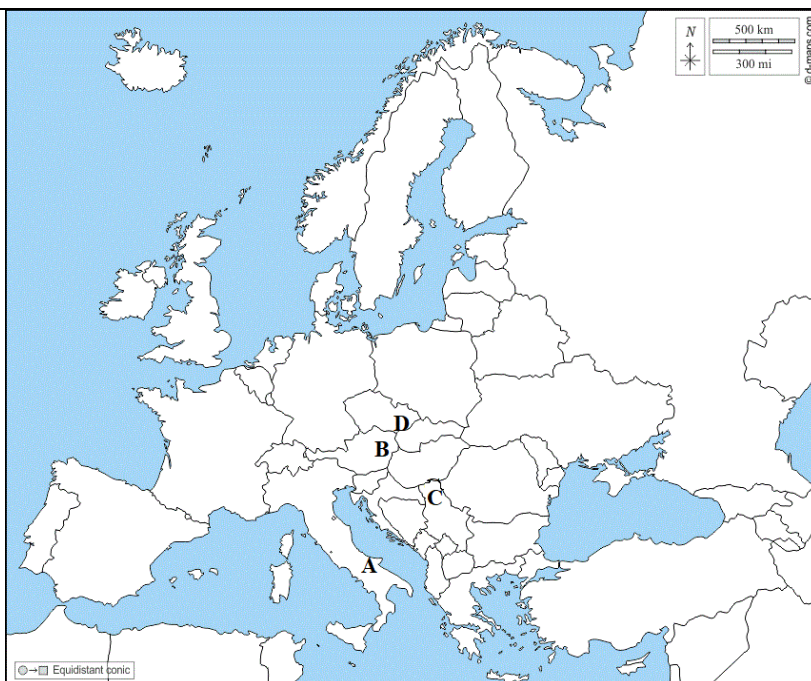
5. Na crte iza slova upišite imena zajednica Hrvata koje su se raselile po Europi u drugome migracijskom valu. Današnja područja naseljavanja tih zajednica Hrvata označena su slovima na priloženoj geografskoj karti.

A _____ Hrvati

B _____ Hrvati

C _____ Hrvati

D _____ Hrvati

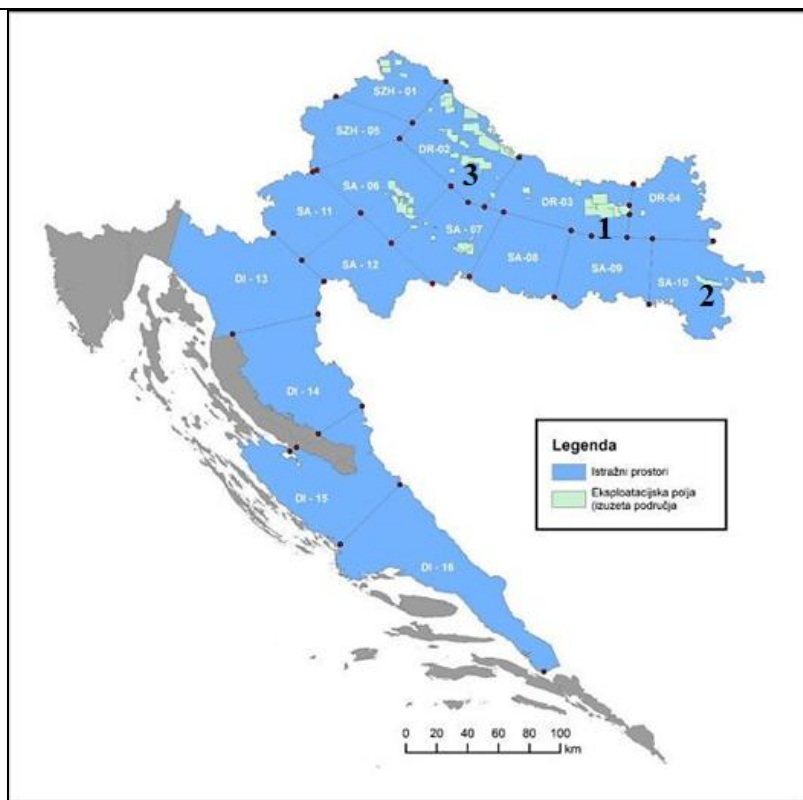
3

6. Na crte iza brojeva upišite imena važnijih naftnih ležišta u Hrvatskoj označenih brojevima na priloženoj geografskoj karti.

1 _____

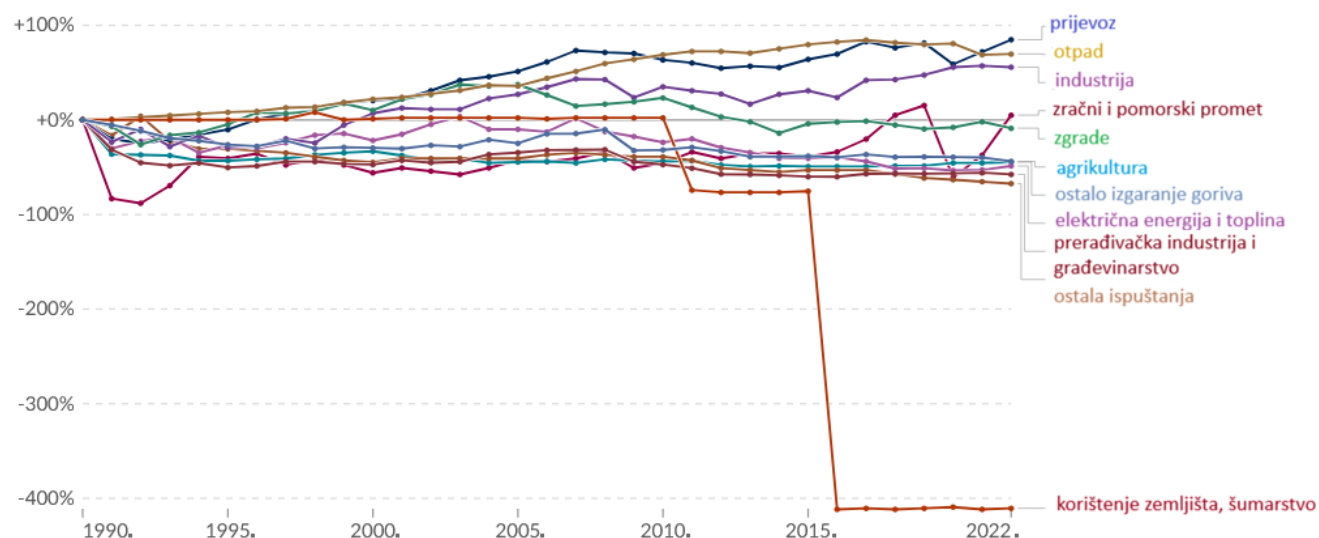
2 _____

3 _____

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA.

Promjene u emisiji stakleničkih plinova u Hrvatskoj od 1990. do 2022.

2 7. Djelatnost koja je imala najveće povećanje u emisiji stakleničkih plinova od 1990. do 2022. u Hrvatskoj je _____, dok je djelatnost koja je imala najveće smanjenje emisije stakleničkih plinova tijekom COVID-19 epidemije _____.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU U PAROVIMA POJMOVA KOJI SU PODEBLJANI I ODVOJENI KOSIM CRTAMA U CIJELOSTI ZAOKRUŽITE ONE POJMOVE KOJI SU TOČNI.

2 8. Trenutni je zastupnik romske nacionalne manjine u Hrvatskome saboru **Suzana Krčmar / Veljko Kajtazi**, a češke nacionalne manjine **Vladimir Bilek / Robert Jankovics**. Nacionalne manjine zastupljene su u Saboru s **5 / 8** zastupnika. Temeljni pravni akt kojim se u Republici Hrvatskoj uređuju prava i položaj svih nacionalnih manjina jest **Odluka o osnivanju Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina / Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina**.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU IZRAČUNAJTE TRAŽENE VRIJEDNOSTI.

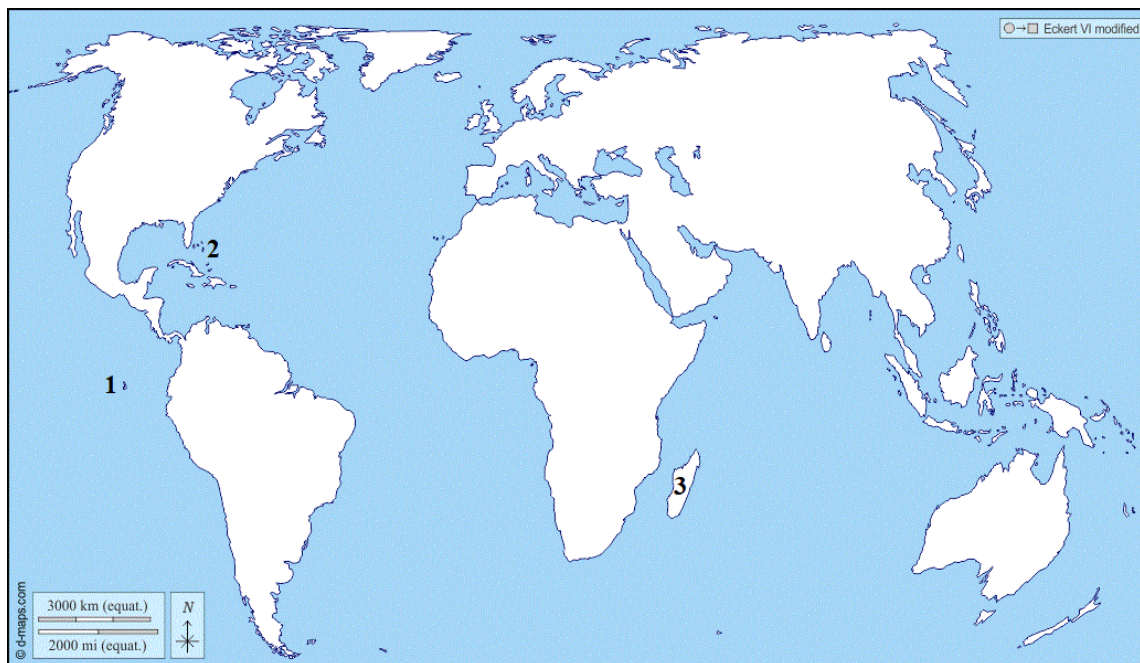
2 9. Koliko je iznosio broj doseljenih, a koliko broj odseljenih u Gradu Zagrebu 2024. godine, ako je neto-migracija iznosila 7010 osoba, a bruto-migracija 23 129 osoba?

Prostor za računanje.	Doseljenih je bilo _____, a odseljenih je bilo _____.
-----------------------	---

**SLJEDEĆI ZADATAK RJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE I
TABLICE.**

3	
----------	--

10. U tablicu upišite imena označenih kontinentskih, vulkanskih i koraljnih otoka, broj kojim su označeni na priloženoj geografskoj karti te imena morskih struja koje teku uz obale označenih otoka.

Postanak otoka	Ime otoka/otočja	Morska struja	Broj na karti
Kontinentski otok			
Vulkanski otok			
Koraljni otok			

1	
----------	--

11. Što od navedenog **neće** pridonijeti očekivanome podizanju razine mora zbog klimatskih promjena?

- a) topljenje ledenog pokrova na Antarktici
- b) topljenje Arktičkog morskog leda
- c) topljenje ledenog pokrova na Grenlandu
- d) topljenje ledenjaka na Islandu
- e) termalna ekspanzija mora zbog rasta temperature mora

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH TABLICA.

Tab. 1. Klimatski parametri za odabrane lokacije

Klimatski parametri	A	B	C	D	E
Prosječna temperatura najhladnijeg mjeseca °C	-4	-5,1	-4,1	-1,8	-1,1
Prosječna temperatura najtoplijeg mjeseca °C	18,7	18,3	16,3	16,3	17,7
Godišnja količina padalina (mm)	1290,0	1947,9	1552,9	823,0	853,7
Količina padalina najvlažnijeg mjeseca (mm)	135,9	256,9	166,0	84,0	91,2
Količina padalina najsušnijeg mjeseca (mm)	87,7	65,3	87,1	48,6	46,9

Izvor: Bureau of Meteorology

Tab. 2. Klimatski parametri pogodni za planinsku vegetaciju

Klimatski parametri	Raspon
Prosječna temperatura najhladnijeg mjeseca °C	- 5,5 do - 0,7
Prosječna temperatura najtoplijeg mjeseca °C	14,0 do 18,8
Godišnja količina padalina (mm)	1262 do 3088 mm
Količina padalina najvlažnijeg mjeseca (mm)	127 do 320 mm
Količina padalina najsušnijeg mjeseca (mm)	67 do 143 mm

Tab. 3. Projekcija klimatskih promjena zbog globalnog zatopljenja 2030.

Klimatski parametri	Lokacija A, B i C	Lokacija D i E
Prosječna temperatura najhladnijeg mjeseca °C	+ 1,4	+ 1,4
Prosječna temperatura najtoplijeg mjeseca °C	+ 1,8	+ 1,4
Godišnja količina padalina (mm)	- 2,5 %	0 %
Količina padalina najvlažnijeg mjeseca (mm)	- 2,5 %	+ 7,5 %
Količina padalina najsušnijeg mjeseca (mm)	0 %	- 2,5 %

Izvor CSIRO Atmospheric Research

2	
---	--

12. Prema podacima iz Tablice 1 i Tablice 2, lokacije trenutno pogodne za razvoj planinske vegetacije označene su slovima ____ i ____.

1	
---	--

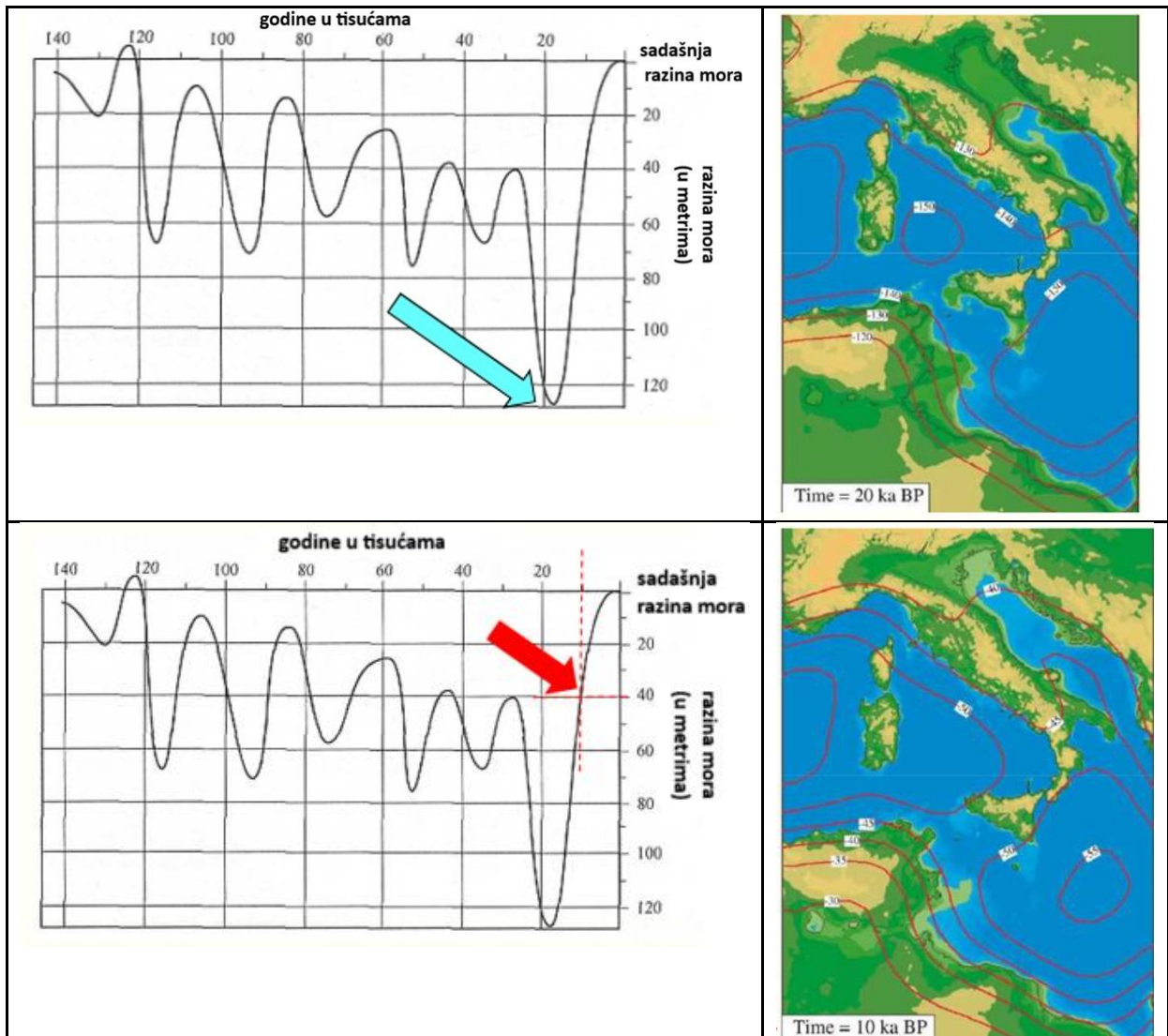
13. Prema Tablici 3, lokacija koja će zadovoljavati klimatske uvjete 2030. za planinsku vegetaciju u tablici označena je slovom ____.

1	
---	--

14. Koji klimatski parametar prema projekcijama 2030. postaje presudan za nestanak planinske vegetacije na pojedinim lokacijama?

- prosječna temperatura najhladnijeg mjeseca
- prosječna temperatura najtoplijeg mjeseca
- godišnja količina padalina
- količina padalina najsušnijeg mjeseca
- količina padalina najvlažnijeg mjeseca

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH DIJAGRAMA I GEOGRAFSKIH KARATA.

1

15. Koja tvrdnja ima uporište u priloženim geografskim kartama? Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

- a) Prije 20 000 godina razina mora bila je viša nego danas, dok je prije 10 000 bila niža.
- b) U razdoblju prije 20 000 godina sjeverni Jadran bio je uglavnom kopno, dok je prije 10 000 more već potapalo riječne doline i počelo oblikovati današnju obalu.
- c) U oba razdoblja razina mora bila je približno jednaka današnjoj.
- d) Prije 10 000 godina ledeni pokrov bio je najveći, pa je razina mora bila najniža.
- e) Razlike u razini mora prije 20 000 i 10 000 godina posljedica su isključivo tektonskih pokreta, a ne promjene razine mora.

1

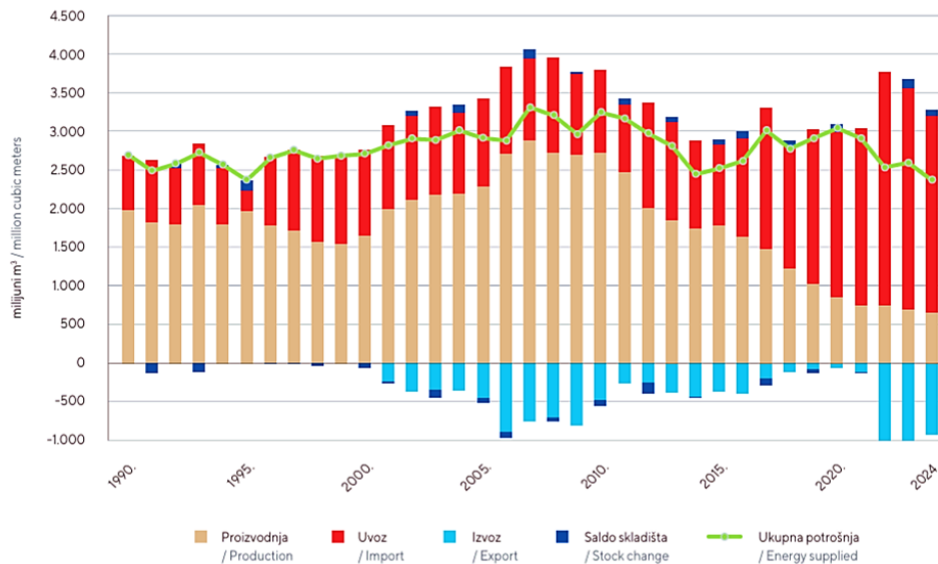
16. Što su bili današnji istočnojadranski otoci prije 20 000 godina?

- a) podmorske uzvisine
- b) koraljni grebeni
- c) vrhovi kopnenih uzvisina
- d) morski sprudovi
- e) vulkanski otoci

2

17. Glacijal označen na dijagramu plavom strelicom u srednjoj Europi naziva se _____, a u Sjevernoj Americi _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA.

Raspoložive količine prirodnoga plina u RH, <https://eihp.hr/>

1

18. U kojemu razdoblju Hrvatska bilježi najveću ovisnost o uvozu prirodnoga plina u odnosu na domaću proizvodnju?

- a) krajem 1980-ih
- b) početkom 1990-ih
- c) oko 2005. – 2010.
- d) oko 2012. – 2014.
- e) nakon 2018.

1

19. Koja je tvrdnja u cijelosti točna na temelju odnosa proizvodnje, uvoza i ukupne potrošnje plina nakon 2010. godine?

- a) Hrvatska postaje energetska neovisna u opskrbi plinom.
- b) Ukupna potrošnja naglo raste unatoč padu uvoza.
- c) Pad proizvodnje djelomično se nadoknađuje povećanim uvozom.
- d) Izvoz plina ima presudnu ulogu u opskrbi tržišta.
- e) Skladišta plina kontinuirano bilježe višak.

U SVAKOME OD SLJEDEĆIH TRIJU ZADATAKA DVA SU ODGOVORA TOČNA. ZAOKRUŽITE SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

2

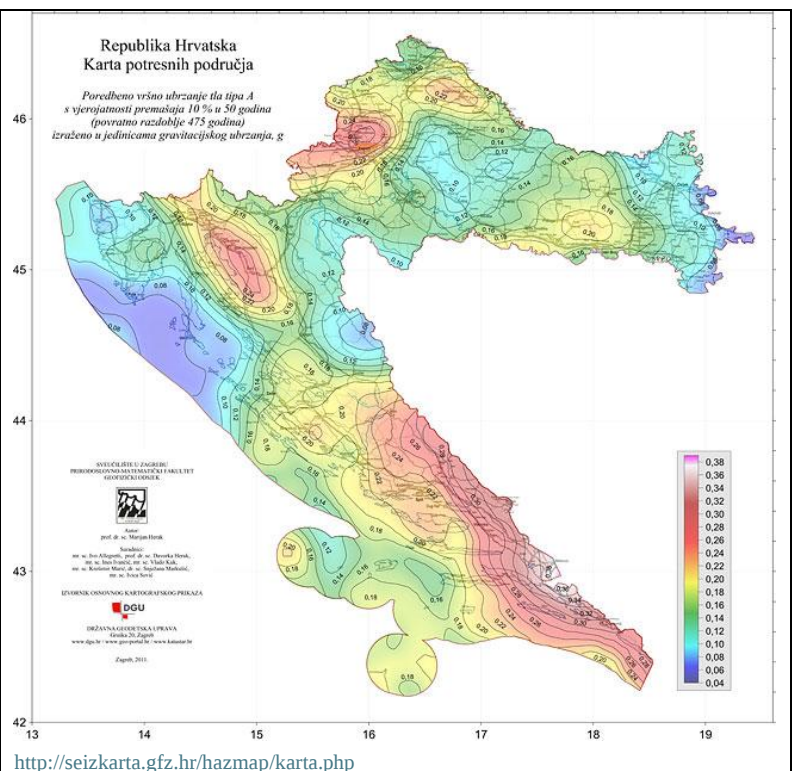
20. Koja su dva glavna razloga kontinuiranog smanjenja domaće proizvodnje plina u Hrvatskoj?

- a) zastarjelost postojećih plinskih ležišta
- b) smanjena potražnja za plinom na domaćem tržištu
- c) nedovoljna ulaganja u istraživanje novih ležišta
- d) povećan izvoz plina u inozemstvo
- e) razvoj obnovljivih izvora energije

2

21. Koje dvije tvrdnje imaju uporište u priloženoj geografskoj karti?

- a) Najveću seizmičku opasnost u unutrašnjoj Hrvatskoj očekujemo na kontaktu Alpida i Panonida.
- b) Istočna Slavonija pokazuje višu seizmičku opasnost od sjeverne Dalmacije zbog utjecaja Panonskog bazena.
- c) Južna Dalmacija (oko Dubrovnika) pokazuje povišenu seizmičku opasnost zbog aktivnih dubinskih rasjeda povezanih s Jadranskom mikropločom.
- d) Istra ima višu seizmičku opasnost od Like jer je izravno izložena subdukciji Afričke ploče pod Euroazijsku.
- e) Područja s nižim vrijednostima na karti označuju potrese manje magnitude, ali s većom učestalošću nego u zonama visokih vrijednosti.

2	
---	--

22. Koji od navedenih jezika nacionalnih manjina u Hrvatskoj **ne** pripadaju slavenskoj skupini jezika?

- a) bošnjački b) rusinski c) romski d) češki e) albanski

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE UPISOM SLOVA NA CRTE ISPOD PRIPADAJUĆIH DIJAGRAMA. JEDNA CRTA MORA OSTATI PRAZNA.

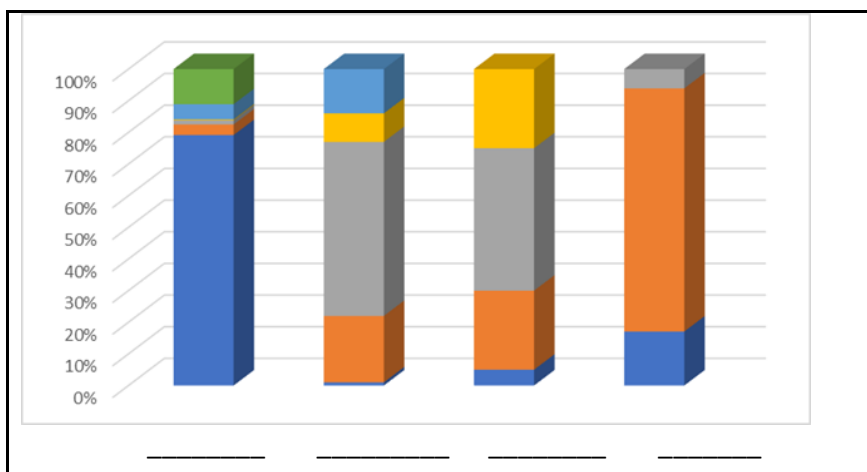
3	
---	--

23. Dijagrami prikazuju odabrane strukture stanovništva Hrvatske prema popisu 2021.

A – gospodarska

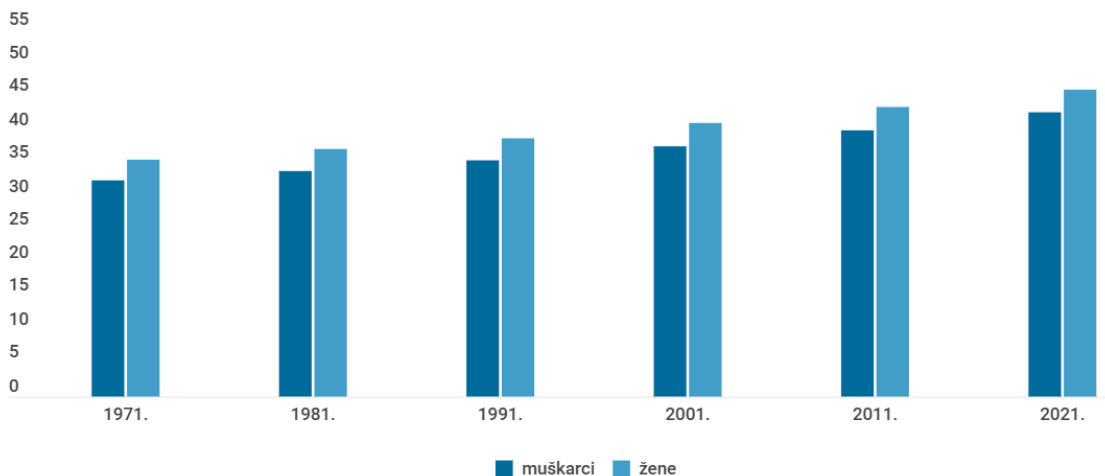
B – obrazovna

C – vjerska

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA.

Prosječna starost stanovništva, popisi 1971. – 2021.

1	
---	--

24. Najmanja apsolutna razlika u prosječnoj starosti muškaraca i žena zabilježena je

_____ godine.

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU GRAFIČKIH PRILOGA.

1	
---	--

25. Kojom je bojom prikazan najstariji dio oceanske kore na geografskoj karti na grafičkome prilogu?

- a) crnom b) narančastom c) plavom d) smeđom e) zelenom f) žutom

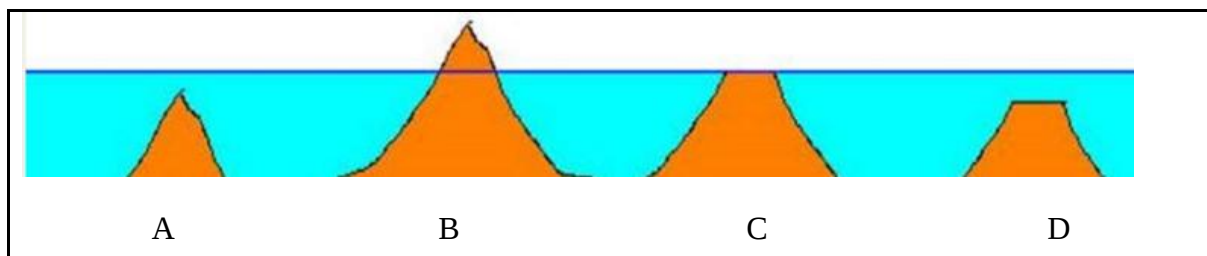
1	
---	--

26. Na grafičkome prilogu na crtu upišite naziv cjeline koja nedostaje.

2	
---	--

27. U prazne kvadratiće upišite brojeve pripadajućih obilježja. Dva kvadratića trebaju ostati prazna.

- 1 glavna ribolovna područja 2 potpuni mrak, visoki tlak, velika pokrivenost sedimenata
3 granice podvlačenja litosfernih ploča 4 pasivni ili aktivni rub

1	
---	--

28. Na grafičkome prilogu *guyot* (*giote*) označen je slovom ____.